

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний економічний університет

Кафедра загальної економічної теорії та економічної політики

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ В
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Матеріали

**XII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПОКРИТАНІВСЬКІ ЧИТАННЯ»**

Одеса, 2 грудня 2016 року

ОДЕСА – 2016

УДК: 330.1.

Колектив авторів – учасники XII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ПОКРИТАНІВСЬКІ ЧИТАННЯ» 2 грудня 2016 року, м. Одеса, Україна.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: Матеріали XII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ПОКРИТАНІВСЬКІ ЧИТАННЯ». – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 102с.

До збірника ввійшли наукові доповіді українських учених, які відображують результати наукових досліджень економічних процесів, що відбуваються в економічній теорії та практиці у новому столітті.

Редакційна колегія:

Звєряков М.І. – ректор ОНЕУ, д.е.н., професор, член-кореспондент НАН України

Ковальов А.І. – проректор ОНЕУ, д.е.н., професор кафедри економіки та планування бізнесу

Жданова Л.Л. - д.е.н., професор кафедри ЗЕТ та ЕП ОНЕУ

Макуха С.М. – к.е.н., доцент кафедри ЗЕТ та ЕП ОНЕУ

Росецька Ю.Б. - к.е.н., доцент кафедри ЗЕТ та ЕП ОНЕУ

Матеріали друкуються мовами оригіналів – українською та російською.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори

Одеський національний економічний університет, 2016

порушуватися з різних причин, як зовнішніх, так і внутрішніх. Багато чого в цьому зв'язку залежить від компетентності адміністрації фірми. З одного боку, вона прагне зберегти незмінним співвідношення ставок заробітної плати на різних робочих місцях, намагаючись оптимізувати мобільність персоналу усередині фірми. З іншого боку, у зв'язку з природним відтоком і припливом нового персоналу, а також мінливою ринковою кон'юнктурою, вона зустрічається з тиском «зовнішніх» ставок заробітної плати, що змушує її поступово змінювати існуючий рівень винагороди усередині фірми. Складна ситуація сприяє розбалансованості «фірмового» ринку робочої сили, тобто дискретності системи просування найманих робітників по робочих місцях відповідно до рівня їх професійної й кваліфікаційної підготовки, стажем роботи та ін. У випадку зміни рівня заробітної плати на «зовнішніх» ринках поступово виникають диспропорції в існуючому внутрішньому обігу робочої сили. Вони не вигідні, по-перше, тим працівникам, які претендують на підвищення свого посадового статусу або орієнтовані на це в майбутньому. По-друге, це не вигідно адміністрації підприємства, яка розраховує використовувати специфічні людські ресурси, що були накопичені протягом тривалого часу.

Література

1. Антология экономической классики. В 2-х томах. Т. 2. Предисловие, составление И. А. Столярова. – М.: «ЭКОНОВ». – 1992. – С. 327–329.
2. К. Писсаридес. Может ли жёсткость заработных плат объяснить волатильность безработицы? // Вопросы экономики. – 2011. – №1. – С. 65–68
3. В. Гимпельсон, Т. Горбачева, Р. Капелюшников и др. Формирование заработной платы: взгляд сквозь призму профессий // Вопросы экономики. – 2007. – №10. – С. 25–37.
4. Войнаренко М.П., Тельнов А.С. Трансакційні витрати на якість праці // Економіка і прогнозування. – 2007. – №4. – С. 25–42.

Горшкова І.А.

старший викладач кафедри ЗЕТ та ЕП

Одеського національного економічного університету

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ВНУТРІШНІХ ДЖЕРЕЛ РОЗВИТКУ

Одним з пріоритетів соціально-економічного реформування України є модернізація структури національної економіки та її зростання. Ефективна структура економіки, яка відповідатиме соціально-орієнтованій моделі сталого економічного зростання і ґрунтуватиметься на використанні внутрішніх джерел розвитку, стане гарантом незалежності будь-якої країни і запорукою її динамічного розвитку.

Економіка України, як і більшість економік країн світу, зазнає суттєвого впливу з боку системно значимих країн, тобто країн, економічний розвиток

яких спричиняє значний ефект на глобальну економіку та на економічне зростання України зокрема.

Але будь-який вплив ззовні повинен відігравати допоміжну роль, основну ж мають виконувати внутрішні джерела розвитку. До основних належать прибуток та фонд відшкодування капіталу, саме їх використання стало останнім часом тенденцією в світовій економіці.

Тому, на нашу думку, актуальним представляється дослідження розподілу і використання прибутку і фонду відшкодування основного капіталу, що є важливим господарським процесом, який забезпечує як покриття потреб підприємства, так і формування доходів держави, а також сприяє підвищенню ефективності виробництва, стимулює розвиток нових форм господарювання.

При розподілі прибутку підприємства необхідно враховувати основні його принципи, які можна сформулювати наступним чином: прибуток, що отримується підприємством у результаті виробничо-господарської та фінансової діяльності, розподіляється між державою і підприємством як суб'єктом господарювання. Прибуток акумулюється у відповідних бюджетах (у даний час в місцевих) у вигляді податку на прибуток, порядок обрахування і сплати якого до бюджету встановлюється законодавчо і ставка якого не може бути довільно змінена. Розмір прибутку підприємства, що залишається в його розпорядженні після сплати податків, не повинен знижувати його зацікавленості у зростанні обсягу виробництва і поліпшення результатів виробничо-господарської діяльності. Прибуток, що залишився в розпорядженні підприємства, передусім повинен спрямовуватися на накопичення, що забезпечує його подальший розвиток, і тільки в іншій частині – на споживання. Розподіл чистого прибутку повинен відображати процес формування фондів і резервів підприємства для фінансування потреб виробництва та розвитку соціальної сфери [1; 2].

За даною проблемою розглядалися питання в роботах таких авторів як Бланк І. А., Савицька Г. В., Кожанова Є. П., Антоненко В. Н. та інших. Основним науковим результатом досліджень є розробка методичних положень щодо розподілу чистих грошових операційних потоків на прибуток і амортизаційний фонд з позиції бухгалтерського і економічного підходів. На даному етапі розвитку України і спрямованості на економічне зростання і економічний розвиток, постає задача безпосереднього цілеспрямованого використання зазначених внутрішніх джерел для досягнення цього зростання, зокрема опираючись на світовий досвід.

На етапі становлення ринкових відносин вже були спроби використання досвіду інших країн. При цьому постійно робили дві основні помилки:

-використовували досвід високорозвинених держав, а не країн з перехідною економікою, які досягли значних результатів;

-не враховували національні особливості.

Щодо країн світу з так званим «економічним чудом», на даний час їх нараховується близько півтора десятка, серед них стійке місце займає Південна Корея. Одним з основних факторів їх підйому був і є той, що забороняв купівлю чужих технологій, а вимагав використання прибутків на внутрішній розвиток з метою виходу на світовий ринок з конкурентоспроможним експортом.

Прибуток-не тільки і не стільки кінцевий результат і стимул діяльності господарюючого суб'єкту, будь то підприємство, чи держава, а, насамперед, джерело відтворення і розвитку. Також треба пам'ятати, що податок на прибуток корпорацій – це найпотужніший регулятор економічних процесів з боку держави. Виходячи з цього, в податкових системах розвинених країн простежується стійка тенденція до зменшення питомої ваги даного податку в загальній сумі податкових надходжень і до посилення його функції регулювання. [1–5].

Забезпечуючи виробничі, матеріальні і соціальні потреби за рахунок чистого прибутку, підприємство повинно прагнути до встановлення оптимального співвідношення між фондом нагромадження і споживання з тим, щоб враховувати умови ринкової кон'юнктури і разом з тим стимулювати і заохочувати результати праці працівників підприємства. За умов переходу до ринкових відносин виникає необхідність резервувати кошти у зв'язку з проведенням ризикових операцій і, як наслідок цього, втратою доходів від підприємницької діяльності. Тому при використанні чистого прибутку підприємства має право створювати фінансовий резерв, тобто ризиковий фонд. Розмір цього резерву повинен складати від 5% до 15% статутного фонду. [3–5]. Щорічно резервний фонд повинен поповнюватися за рахунок відрахувань від прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства. Крім покриття можливих збитків від ділових ризиків, фінансовий резерв може бути використаний на додаткові витрати з розширення виробництва і соціального розвитку, розробку і впровадження нової техніки, приріст оборотних коштів і заповнення їх нестачі, на інші витрати, зумовлені соціально-економічним розвитком колективу.

У рамках економічної концепції амортизація розраховується як зниження дисконтованої вартості об'єкта основного капіталу. Для ефективного управління фінансуванням процесів відтворення на підприємстві результативним показником повинен стати чистий грошовий операційний потік, який розподіляється на прибуток та амортизацію за виявленими і формалізованими

динамічними моделями, що дає змогу оптимізувати процеси споживання і реінвестування коштів. Їх застосування на практиці дасть змогу розраховувати амортизацію з урахуванням фактору часу та забезпечить відповідність повернення грошового капіталу характеру зносу об'єкта основного капіталу.

Література

1. Ерухимович И. Л. Ценообразование / И. Л. Ерухимович. – К., 2009. – С. 4–11.
2. Кожанова Є. П. Факторний аналіз прибутку / Є. П. Кожанова, О. П. Коюда // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С. 33–41.
3. Бланк И. А. Управление прибылью / И. А. Бланк. – К., 2009. – С. 31–103.
4. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия / Г. В. Савицкая. – М., 2014.
5. Антоненко В. Н. Регрессивное налогообложение как фактор повышения регулирующей роли налога на прибыль / В. Н. Антоненко, Б. В. Бурлуцкий // Финансы Украины. – 2006. – № 11.